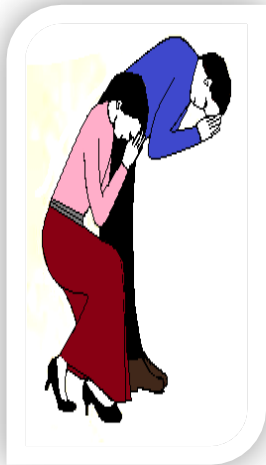

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ
เทคนิคกลุ่มสลับกัน เรื่อง พลเมืองไทยอยู่อย่างพอเพียง
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

นางบุษบา ชาลีอ่อน
โรงเรียนมัธยมหนองเขียด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ส่วนนำ

1.หลักการและเหตุผลในการจัดการเรียนรู้

จัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคกลุ่มสืบค้น เรื่อง พลเมืองไทย อยู่อย่างพอเพียง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ซึ่งเป็นการเรียนรู้ ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียน ทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย จะต้องฝึกทักษะทางสังคมและความรู้พื้นฐาน โดยเน้น กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการสร้างความคิดรวบยอดและกระบวนการสร้างค่านิยม เพื่อให้บรรลุตามตัวชี้วัดที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้

ด้วยศักยภาพของผู้เรียนที่แตกต่างกัน จึงเลือกจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเป็นวิธีการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ วิธีการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถเฉพาะตัว ตามศักยภาพของตนเอง เป็นวิธีการที่เน้นกระบวนการกลุ่มเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ โดยที่สมาชิก ในกลุ่มตระหนักรู้ว่า แต่ละคนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ดังนั้น ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มต้องรับผิดชอบร่วมกัน สมาชิกจะมีการพูดคุยกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนจะ ได้รับความรู้จากเพื่อน และสิ่งที่เป็นผลพลอยได้จากการเรียนรู้แบบร่วมมืออีกประการหนึ่ง คือ การที่ผู้เรียนรู้สึกถึงคุณค่าของตนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะเป็นผลให้ผู้เรียนรู้สึกคุณค่าของตนในชั้นเรียน นอกจากนั้นการเรียนรู้แบบร่วมมือยังเน้นกระบวนการคิดด้วยบรรยากาศที่ผู้เรียนได้พูดคุยกัน การช่วยผู้เรียนและเพื่อน ให้เข้าใจปัญหาชัดเจนขึ้น การเรียนรู้แบบร่วมมือยังสามารถส่งเสริม ให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการสร้างความคิดรวบยอดได้ด้วย แม้บางครั้งจะไม่สามารถหาคำตอบได้ แต่การติดตามปัญหาจะเป็นการยกระดับความเข้าใจให้สูงขึ้นถึงระดับการถ่ายทอดความคิด การเรียบเรียงถ้อยคำถ่ายทอดออกมา จะช่วยปรับความเข้าใจ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค กลุ่มสืบค้น จะให้ผู้เรียนสามารถค้นหาความรู้ที่เกิดจากการกระทำของผู้เรียนเอง และเพื่อนผู้เรียน ด้วยกัน เป็นการใช้กระบวนการสร้างค่านิยมให้เกิดแก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี รายละเอียดของแผน การจัดการเรียนรู้ มีดังนี้

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคกลุ่มสืบค้น เรื่อง พลเมืองไทยอยู่อย่างพอเพียง วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใช้ทำการสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 มีหน่วยการเรียนรู้จำนวน 4 หน่วย จัดกิจกรรม การเรียนรู้จำนวน 18 แผน ใช้เวลาในการเรียนรู้ 20 ชั่วโมง

1.2 วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.2.1 ใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคกลุ่มสับกัน ซึ่งได้กำหนดวิธีสอนไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเลือกหัวข้อ ผู้เรียนรับรู้ว่าจะต้องแบ่งปัน ช่วยเหลือ แสดงความรับผิดชอบในการเรียนรู้ทุกคน แสดงความสามารถในการทำงาน แสดงความรู้ในการทดสอบ และมีโอกาสเปลี่ยนกลุ่มเป็นเพื่อให้ผู้เรียนได้ทำงานกับเพื่อนหลายคน

- จัดกลุ่มผู้เรียนให้มีสมาชิกละกันตามความสามารถ จำนวน 4 คน คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน คณะเพชร ควรแบ่งกลุ่มไว้ล่วงหน้า
- ผู้สอนแบ่งเรื่องที่จะสอนออกเป็นหัวข้อย่อย โดยใช้ใบงาน
- ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายประเด็นที่กำหนด และผู้เรียนแต่ละกลุ่มจะแบ่งหัวข้อย่อยให้สมาชิกในกลุ่ม ให้โอกาสผู้ที่เรียนอ่อนได้เลือกก่อน หรือจะเลือกตามความสนใจก็ได้ ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการทำงานให้สำเร็จ ต้องมีการกำหนดบทบาทและกติกา เพื่อให้ทุกคนมีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามให้เป็นระเบียบ เช่น ใครทำหน้าที่ดูแลการทำงานให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ใครทำหน้าที่จัดบันทึกการทำงาน ใครทำหน้าที่สรุปประเด็นสำคัญ ใครทำหน้าที่รายงานผล ทุกคนในกลุ่มต้องมีส่วนร่วมในการทำงาน โดยปฏิบัติตามกติกาดังนี้
  - ทุกคนต้องให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของตนให้สำเร็จ
  - ไม่ออกจากกลุ่มก่อนงานเสร็จ
  - พูดให้ได้ยินเฉพาะภายในกลุ่ม
  - เมื่อสงสัยให้ถามเพื่อนในกลุ่มก่อนถามครู
  - รับฟังความคิดเห็นของทุกคน
  - ตัดสินใจเลือกสิ่งที่ดีที่สุด
  - เปลี่ยนแปลงได้เมื่อมีหลักฐานชัดเจน

โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ใบความรู้ แผ่นป้ายข้อความ รูปภาพ แผนผังความคิด แผนผังความสัมพันธ์ ประกอบการบรรยาย

ขั้นที่ 2 การร่วมมือกันวางแผน ครูกำหนดเป้าหมายของหัวข้อย่อย ผู้เรียนแต่ละกลุ่มวางแผนสืบค้นข้อมูลและทำงานกลุ่ม โดยกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ที่ต้องสืบค้น

ขั้นที่ 3 การดำเนินการ ผู้เรียนแต่ละคนสืบค้นข้อมูลตามหัวข้อย่อยที่ตนรับผิดชอบ ผู้สอนแนะนำให้แต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้อาภิปรายร่วมกันในกลุ่มสมาชิกในกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล มีการช่วยเหลือและพึ่งพาอาศัยกัน มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีข้อตกลงร่วมกันของสมาชิกกลุ่ม และเมื่อได้คำตอบที่สมบูรณ์และทุกคนในกลุ่มเข้าใจตรงกัน จึงเขียนสรุปผล

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์และประเมินข้อมูลจากการสืบค้นข้อมูลเพื่อวางแผนและสรุปผลการเรียนรู้ที่น่าสนใจ และแบ่งหน้าที่สำหรับการนำเสนอผลงาน

ขั้นที่ 5 การนำเสนอผลงาน ผู้เรียนนำเสนอผลงานกลุ่มหัวข้อย่อยที่หนึ่งที่ละกลุ่ม เมื่อนำเสนอครบทุกกลุ่ม ผู้เรียนทั้งชั้นร่วมปรับแก้ไขและเพิ่มเติมข้อมูล และนำเสนอผลงานกลุ่มหัวข้อย่อยที่สอง สาม และสี่ ด้วยวิธีเดียวกัน ผู้สอนให้กำลังใจด้วยการชมเชยทุกกลุ่ม และแนะนำการพัฒนาตน ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้

ขั้นที่ 6 การประเมิน ผู้สอนประเมินการพัฒนาของผู้เรียนโดยใช้แบบประเมินการทำงานกลุ่ม แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล เพื่อวัดการพัฒนาของผู้เรียนด้านทักษะ และคุณลักษณะ

2.บทบาทของครูผู้สอน

ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เทคนิคกลุ่มสืบค้น (Group Investigations: GI) นั้น ครูผู้สอนมีบทบาทดังนี้

2.1 เตรียมสื่อที่กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจที่จะเรียน หัวข้อเรื่องและแหล่งเรียนรู้ที่ใช้สำหรับการทำงานกลุ่ม เช่น รูปภาพ วิดีทัศน์ สิ่งของเครื่องใช้ที่หาได้ในท้องถิ่น ใบความรู้ ใบงาน

2.2 จัดผู้เรียนเข้ากลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มประกอบด้วยผู้เรียน จำนวน 4 คน ซึ่งมีความสามารถแตกต่างกัน กล่าวคือประกอบด้วย ผู้เรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน (ซึ่งควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างเพศด้วย) เช่น ประกอบด้วยชาย 2 คน และหญิง 2 คน

2.3 จัดเตรียมแบบประเมินการทำงานกลุ่ม แบบประเมินพฤติกรรมความรับผิดชอบของผู้เรียนรายบุคคล แบบทดสอบระหว่างเรียนและข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.4 สรุปคะแนนของผู้เรียนรายบุคคล ด้วยการรวมคะแนนของผู้เรียนรายบุคคลจากการประเมินผลการทำงานกลุ่ม การประเมินพฤติกรรมรายบุคคล และการประเมินความรู้รายบุคคล หลังจากเรียนจบในแต่ละหน่วย

2.5 สรุปความความก้าวหน้าของผู้เรียนรายบุคคล ด้วยการเปรียบเทียบจากคะแนนของผู้เรียนรายบุคคลในแต่ละหน่วย

3.บทบาทของผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคกลุ่มสี่คน ผู้เรียนมีบทบาท ดังนี้

- 3.1 ผู้เรียนต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน
- 3.2 ผู้เรียนต้องช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม ให้ได้เรียนรู้เนื้อหาที่เรียนอย่างถ่องแท้
- 3.3 ถ้ามีเรื่องสงสัยไม่เข้าใจให้ปรึกษาเพื่อนในกลุ่ม ก่อนจะปรึกษาครู
- 3.4 การศึกษาในกลุ่มต้องไม่ให้รบกวนกลุ่มอื่น
- 3.5 ไม่ควรจบการศึกษากลุ่มย่อย จนกว่าจะแน่ใจว่าเพื่อนในทีมพร้อมที่จะนำเสนอ

ผลงานในชั้นเรียน

- 3.6 สมาชิกกลุ่มควรอธิบายและตอบคำถามช่วยกันเมื่อผู้ฟังมีคำถาม

4.การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคกลุ่มสี่คน จะใช้วิธีการวัดและประเมินผล 3 ด้าน ดังนี้

- 4.1 ด้านพุทธิพิสัย เป็นการวัดความรู้ของผู้เรียน ด้วยแบบทดสอบระหว่างเรียน และข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 4.2 ด้านทักษะพิสัย เป็นการวัดความสามารถในการคิดและการปฏิบัติงานของผู้เรียน โดยใช้แบบประเมินการทำงานกลุ่ม
- 4.3 ด้านจิตพิสัย เป็นการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์และความรู้สึกของผู้เรียน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล แบบวัดเจตคติ

เตรียมความพร้อมก่อนเรียน

วันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2556 เวลา 1 ชั่วโมง

กิจกรรม

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและ
พัฒนาการทางสมอง ผู้สอนต้องรู้จักเด่น จุดด้อยของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้ได้ข้อมูลดังกล่าว
จะต้องจัดกิจกรรม ดังนี้

1.กระตุ้นความพร้อมของผู้เรียนด้วย เพลงสวัสดีเธอเจ้า และทำประกอบเพลง
ผู้เรียนอ่านเนื้อเพลงจากบัตรคำที่ละแผ่นตามลำดับ ผู้เรียนยืนหันหน้าหาเพื่อนและแสดงท่า
ประกอบเพลงตามรูปในบัตรคำแต่ละแผ่น

2.ผู้เรียนนั่งลงสำรวจอุปกรณ์การเรียน แนะนำให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการจด
บันทึก เช่น จดบันทึกช่วยในการจำ จดบ่อยๆจะทำให้เขียนคล่อง ผู้สอนชี้แจงเกี่ยวกับการเรียนรู้ใน
รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง เนื้อหาวิชา และคำถาม
ประกอบการอธิบาย เช่น ทำไมเราต้องเรียนสังคม สังคมคืออะไร จะเรียนวิชาสังคมอย่างไร

3.ผู้สอนชี้แจงเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิคกลุ่มสืบค้น โดยใช้แผนผัง
ความคิด เรื่อง กติกาการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้เรียนเสนอกติกาการเรียนรู้เพิ่มเติม กระตุ้นให้ผู้เรียน
เสนอกติกา การเรียนรู้ โดยผู้สอนชี้แจงวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือเพิ่มเติม เช่น สมาชิกทุกคนในแต่
ละกลุ่มตามที่ผู้สอนจัดให้จะต้องมีบทบาทและรับผิดชอบสิ่งที่กลุ่มให้ทำจึงจะทำให้งานกลุ่ม
ประสบความสำเร็จ ผู้สอนจะการสังเกตการทำงานกลุ่มและพฤติกรรมรายคนเพื่อประเมินผล
การเรียนรู้ และวัดความรู้โดยใช้ข้อสอบ

4.ผู้สอนชี้แจงเกี่ยวกับการทดสอบก่อนเรียนเพราะต้องการรู้พื้นฐานของผู้เรียน
รวมถึงจะนำไปใช้ในการจัดกลุ่มผู้เรียนเพื่อเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนเตรียมไว้

5.ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง พลเมืองไทยอยู่อย่างพอเพียง ซึ่งเป็น
ข้อสอบปรนัย จำนวน 40 ข้อ

สื่อการเรียนรู้

บัตรคำ เพลง สวัสดีเธอเจ้า

แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง เนื้อหาวิชา

แผนผังความคิด เรื่อง กติกาการเรียนรู้แบบร่วมมือ

แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง พลเมืองไทยอยู่อย่างพอเพียง

บัตรคำ เพลง สวัสดีเธอจ้า

สวัสดีเธอจ้า

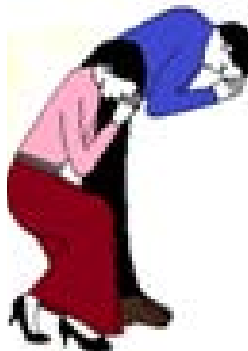
วันนี้เรามาพบกัน

เธอกับฉันเรามาพบกัน

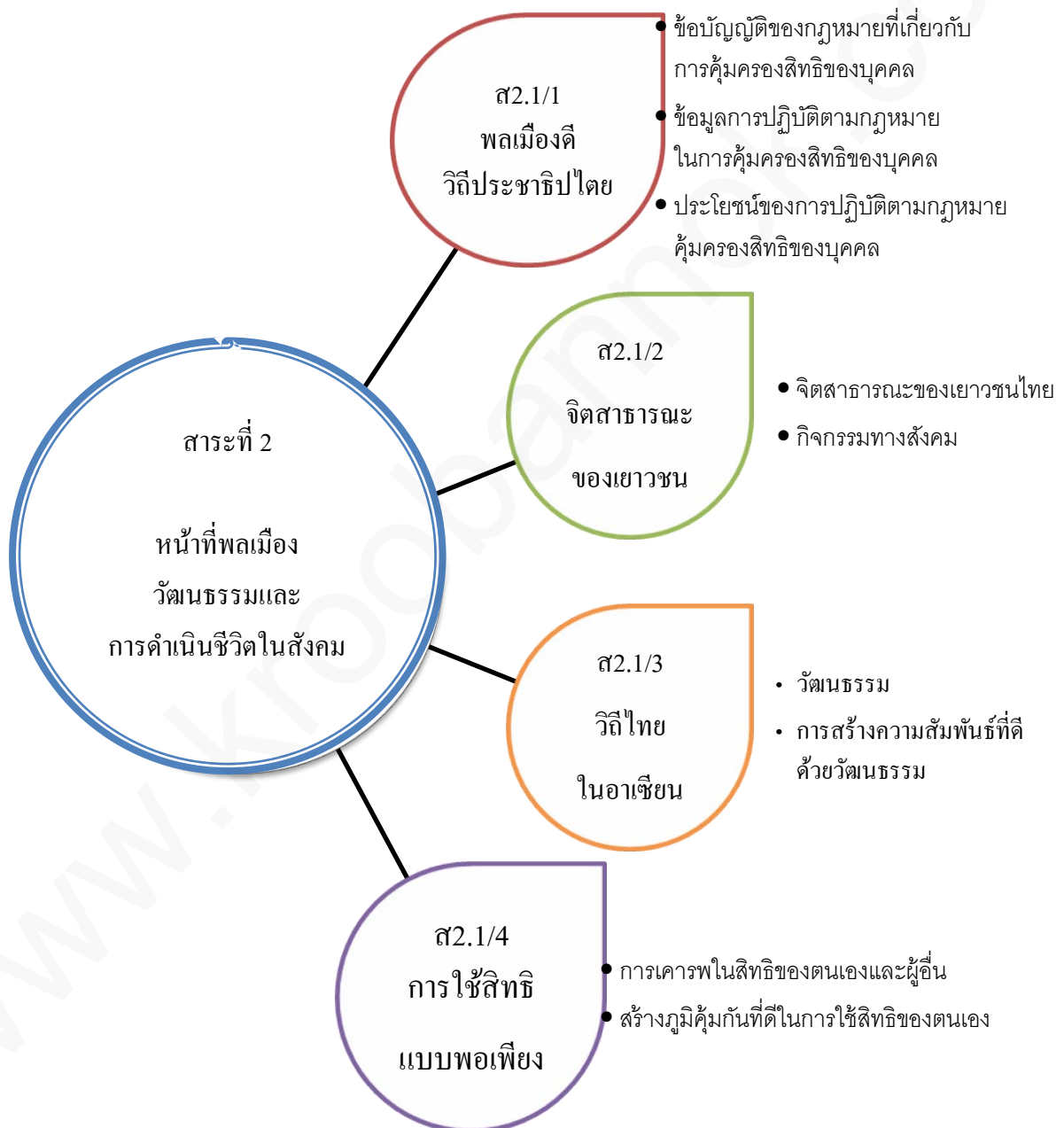
สวัสดี

แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง เนื้อหาวิชา

รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ส21101) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เรื่อง พลเมืองไทยอยู่อย่างพอเพียง

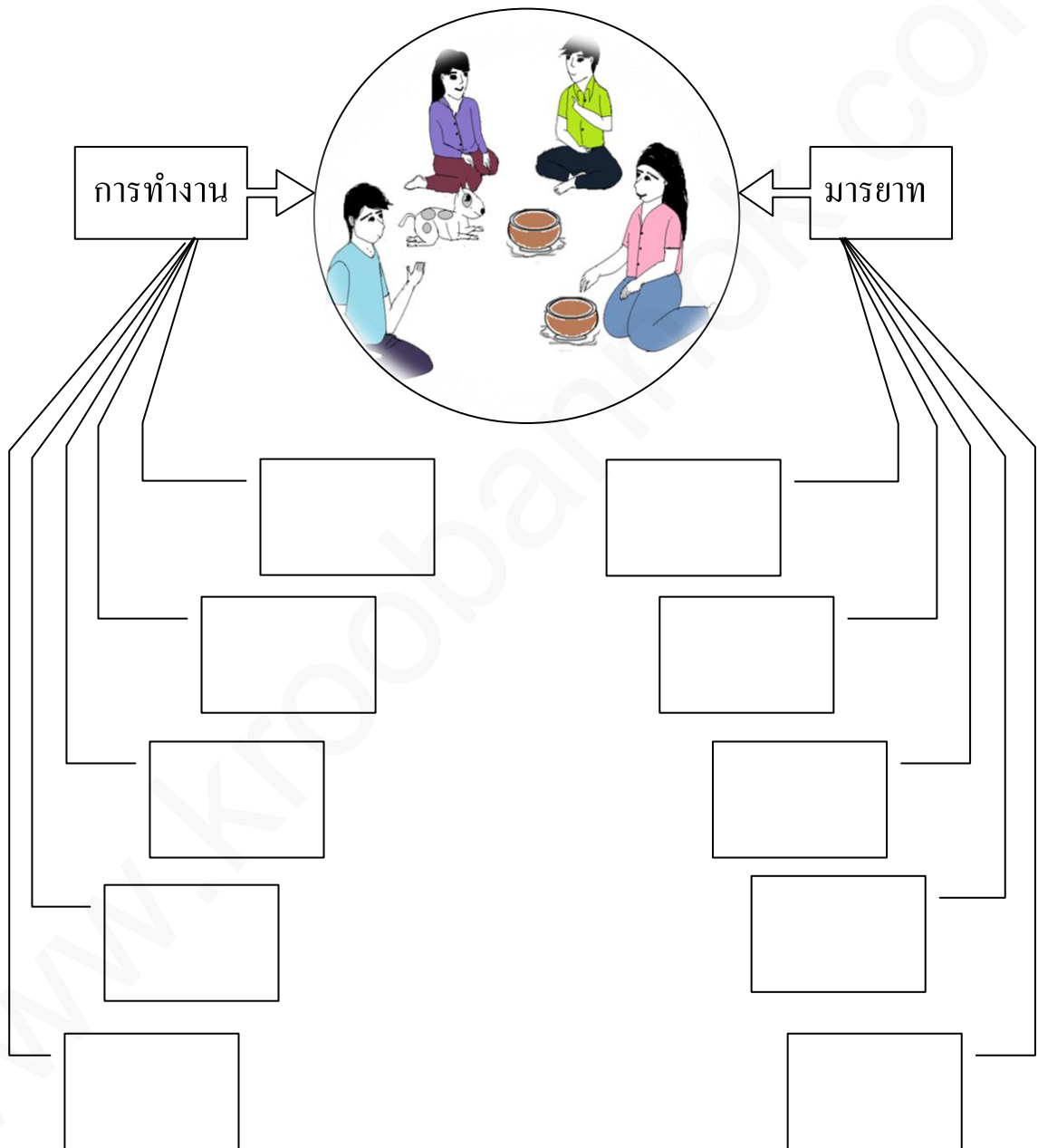

แผนผังความคิด เรื่อง กติกาการเรียนรู้แบบร่วมมือ

รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ส21101) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เรื่อง พลเมืองไทยอยู่อย่างพอเพียง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง ขอบเขตของกฎหมาย เวลา 1 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

.....

สาระสำคัญ คนเราจะดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุขถ้ารู้จักพอ คำว่า พอ ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยในสังคมไทย จึงมีขอบเขตที่ชัดเจนโดยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายอื่นๆ ที่ประกาศใช้ ดังนั้นคนไทยทุกคนจึงต้องรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายดังกล่าว จึงจะพอเพียงสำหรับการเป็นพลเมือง

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ข้อที่ 1 ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล

สาระการเรียนรู้ -กฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล

ทักษะกระบวนการ กระบวนการกลุ่ม

สมรรถนะ ความสามารถในการสื่อสาร

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ / ซื่อสัตย์สุจริต

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ อธิบายขอบเขตของกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล

ด้านทักษะ ใช้กระบวนการกลุ่มสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับขอบเขตของกฎหมาย

ด้านคุณลักษณะ มีพฤติกรรมความรับผิดชอบ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และซื่อสัตย์สุจริต

ชิ้นงานหรือภาระงาน เขียนอธิบาย ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความต้องการของบุคคลออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ

การประเมินผล ประเมินการทำงานกลุ่ม และประเมินพฤติกรรมผู้เรียนรายบุคคล

เกณฑ์การให้คะแนนประเมินการทำงานกลุ่ม

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
1.สังเกตพฤติกรรมความร่วมมือและการสื่อสารในการทำงานกลุ่ม	ร่วมมือกันวางแผนการทำงานทุกขั้นตอนก่อนปฏิบัติ มีการแบ่งหน้าที่ครบทุกคนและกำหนดบทบาทอย่างเหมาะสม รับฟังความคิดเห็นของคนอื่นทุกครั้งด้วยความตั้งใจ อย่างมีมารยาท มีการเสนอความคิดเห็นในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ จากสมาชิกทุกคน ทำตามที่ได้รับมอบหมายครบสมบูรณ์ ตรงตามเวลาที่กำหนด	ร่วมมือกันวางแผนการทำงานบางขั้นตอนก่อนปฏิบัติ มีการแบ่งหน้าที่ครบทุกคนและกำหนดบทบาทบางเรื่อง รับฟังความคิดเห็นของคนอื่นทุกครั้งอย่างมีมารยาท มีการเสนอความคิดเห็นในการทำงานเป็นบางครั้ง จากสมาชิกทุกคน ทำตามที่ได้รับมอบหมายครบสมบูรณ์แต่ไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด	ร่วมมือกันทำงานแต่ไม่มี การวางแผนก่อนปฏิบัติ มีการแบ่งหน้าที่ครบทุกคนแต่ไม่กำหนดบทบาท รับฟังความคิดเห็นของคนอื่นบางครั้ง อย่างมีมารยาท มีการเสนอความคิดเห็นในการทำงานจากสมาชิกบางคน ทำตามที่ได้รับมอบหมายแต่ไม่สมบูรณ์ ตรงตามเวลาที่กำหนด	ร่วมมือกันทำงานเป็นบางครั้ง มีการแบ่งหน้าที่ให้บางคนเท่านั้น รับฟังความคิดเห็นของคนอื่นแต่ไม่มีมารยาทในการฟัง มีการเสนอความคิดเห็นในการทำงานจากสมาชิกบางคน ทำตามที่ได้รับมอบหมายแต่ไม่สมบูรณ์ ไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การให้คะแนนประเมินการทำงานกลุ่ม(ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
2.สังเกต การสื่อสาร จาก การนำเสนอ ผลงาน	อาสาแนะนำ ผลงาน แต่งกายเรียบร้อย นำเสนอเนื้อหา และเสนอแหล่ง สืบค้นเพิ่มเติม น้ำเสียงชวนฟัง	อาสาแนะนำ ผลงาน แต่งกายเรียบร้อย นำเสนอเนื้อหา น้ำเสียงชวนฟัง	ถูกกระตุ้นจึง นำเสนอผลงาน แต่งกายเรียบร้อย นำเสนอเนื้อหา ด้วยน้ำเสียงชวน ฟังไม่ชัด	นำเสนอผลงาน ด้วยความไม่เต็มใจ แต่งกายเรียบร้อย นำเสนอเนื้อหา ด้วยน้ำเสียงชวนฟัง ไม่ชัดและ อ่านให้เพื่อนฟัง
3.ตรวจ การสื่อสาร จาก การเขียน ผลงาน	ผลงานตรงประเด็น ตามที่กำหนดไว้ ใช้ภาษาถูกต้อง ทำให้ผู้อ่านเข้าใจ ง่าย ให้แนวคิด ที่น่าสนใจ อ้างอิงถูกต้อง สอดคล้องสัมพันธ์ และหลากหลาย จัดเรียงหัวข้อเรื่อง เป็นระเบียบ	ผลงานตรงประเด็น ตามที่กำหนดไว้ ใช้ภาษาถูกต้อง ทำให้ผู้อ่านเข้าใจ ง่าย แนวคิดไม่น่าสนใจ อ้างอิงถูกต้อง สอดคล้องสัมพันธ์ แต่ไม่หลากหลาย จัดเรียงหัวข้อเรื่อง ไม่เป็นระเบียบ	ผลงานตรงประเด็น ตามที่กำหนดไว้ ใช้ภาษาถูกต้อง ทำให้ผู้อ่านเข้าใจ ง่าย แนวคิดไม่น่าสนใจ อ้างอิงไม่ถูกต้อง จัดเรียงหัวข้อเรื่อง ไม่เป็นระเบียบ	ผลงานตรงประเด็น ตามที่กำหนดไว้ ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง ทำให้ผู้อ่านเกิด ความสับสน แนวคิดไม่น่าสนใจ อ้างอิงไม่ถูกต้อง จัดเรียงหัวข้อเรื่อง ไม่เป็นระเบียบ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน 4 ระดับคุณภาพ ดีมาก

คะแนน 3 ระดับคุณภาพ ดี

คะแนน 2 ระดับคุณภาพ พอใช้

คะแนน 1 ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนประเมินพฤติกรรมความรับผิดชอบของผู้เรียนรายบุคคล

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
รับผิดชอบต่อการเรียน	มีความกระตือรือร้น มีส่วนร่วมในการเรียน สม่่าเสมอและแสดงความสามารถ หลากหลาย ด้วยความขยันหมั่นเพียร และอดทนเข้าห้องเรียน และส่งงานตรงตามเวลาที่นัดหมายทำตามกิจกรรมการเรียนทุกอย่าง มีการแก้ไขปรับปรุงผลงาน ยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากความสามารถของตนด้วยความสุภาพ	มีความกระตือรือร้น และมีส่วนร่วมในการเรียน สม่่าเสมอ เข้าห้องเรียนตรงเวลาแต่ส่งงานช้า กว่าเวลาที่นัดหมาย พยายามทำตาม กิจกรรมการเรียนทุกอย่าง พยายามปรับปรุงผลงาน ยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากความสามารถของตน	มีส่วนร่วมในการเรียนเข้าห้องเรียนและส่งงานไม่ตรงตามเวลาที่นัดหมาย พยายามทำตามกิจกรรมการเรียน ไม่ปรับปรุงผลงาน ยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากความสามารถของตน	มีส่วนร่วมในการเรียน เมื่อถูกกระตุ้น เข้าห้องเรียน และส่งงาน เมื่อถูกกระตุ้น พยายามทำตามกิจกรรมการเรียน ไม่ปรับปรุงผลงาน ยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากความสามารถของตน

เกณฑ์การให้คะแนนประเมินพฤติกรรมการสื่อสารของผู้เรียนรายบุคคล

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
การเขียน	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความต้องการของบุคคลออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ผู้อ่านแล้วเข้าใจ ความหมายได้ทันที	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความต้องการของบุคคลออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ผู้อ่านแล้วต้องขอลำอธิบายจึงเข้าใจ	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความต้องการของบุคคลออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ผู้อ่านแล้วต้องใช้คำถามช่วยอธิบายจึงเข้าใจ	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความต้องการของบุคคลออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ผู้อ่านแล้วต้องใช้คำถาม มากกว่า 1 คำถาม ช่วยอธิบายจึงเข้าใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน 4 ระดับคุณภาพ ดีมาก

คะแนน 3 ระดับคุณภาพ ดี

คะแนน 2 ระดับคุณภาพ พอใช้

คะแนน 1 ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนประเมินพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของผู้เรียนรายบุคคล

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
เป็นพลเมืองดีของชาติ	ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติและอธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดี และให้ความร่วมมือร่วมใจในการทำกิจกรรมกับสมาชิกในโรงเรียนและชุมชน	ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติและอธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของผู้เรียนและให้ความร่วมมือร่วมใจในการทำกิจกรรมกับสมาชิกในโรงเรียน	ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติและอธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของผู้เรียนและให้ความร่วมมือร่วมใจในการทำกิจกรรมกับสมาชิกในชั้นเรียน	ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้
ประพฤติตรงตามความเป็นจริง	ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับเพื่อน พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง และผู้สอน ละอายและเกรงกลัวที่จะทำความผิด ไม่นำสิ่งของและผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง ไม่หาผลประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง เป็นแบบอย่างที่ดีด้านความซื่อสัตย์	ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับเพื่อน พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง และผู้สอน ละอายและเกรงกลัวที่จะทำความผิด ไม่นำสิ่งของและผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง ไม่หาผลประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง	ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับเพื่อน พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง และผู้สอน ละอายและเกรงกลัวที่จะทำความผิด ไม่นำสิ่งของและผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง	ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน 4 ระดับคุณภาพ ดีมาก

คะแนน 3 ระดับคุณภาพ ดี

คะแนน 2 ระดับคุณภาพ พอใช้

คะแนน 1 ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

(ขั้นที่ 1 การเลือกหัวข้อ)

1. กระตุ้นความพร้อมของผู้เรียนด้วยภาพวาดต้นไม้ และใช้คำถามดังนี้ การปลูกต้นไม้ให้เจริญงอกงามต้องทำอะไร .....ผู้เรียนยืนขึ้นแสดงท่าทางประกอบ เพลง กิ่ง ก้าน ใบ เมื่อร้องเพลงคำว่า กิ่ง ให้ใช้มือขวาชี้ที่ไหล่ซ้ายของตนเอง เมื่อร้องเพลงคำว่า ใบ ให้ใช้มือขวาชี้ที่แขนซ้ายของตนเอง เมื่อร้องเพลงคำว่า ใบ ให้ใช้มือขวาชี้ที่มือซ้ายของตนเอง และคำอื่นๆ ให้แต่ละคนออกแบบท่าประกอบตามความคิดของตน ชักชวนให้ผู้เรียนทุกคนร้องเพลงร่วมกับครู (กิ่ง ก้าน ใบ ชะ ชะ ใบ ก้าน กิ่ง กิ่ง ก้าน ใบ ชะ ชะ ใบ ก้าน กิ่ง ฝนตกลงมาจริงๆ ฝนตกลงมาจริงๆ ชะ ชะ กิ่ง ก้าน ใบ) กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดโดยใช้คำถามดังนี้ เราารู้วิธีดูแลต้นไม้ ถ้าจะต้องพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองไทยเราทำอะไร พลเมืองไทยมีลักษณะอย่างไร ผู้เรียนดูแผนผังความสัมพันธ์ เรื่อง คนในประเทศไทย กระตุ้นให้ผู้เรียนคิด โดยให้ผู้เรียนประเมินว่าตนเองอยู่ในกลุ่มใด

2. ผู้เรียนนั่งเป็นกลุ่มตามรายชื่อที่ผู้สอนกำหนด แจกรายชื่อสมาชิกกลุ่มแต่ละกลุ่ม ผู้สอนชี้แจงการจัดกลุ่มผู้เรียนโดยผู้สอนได้จัดกลุ่มผู้เรียนแบบความสามารถซึ่งผู้สอนนำข้อมูลมาจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนให้ผู้เรียนสร้างความคุ้นเคย พูดคุยแลกเปลี่ยนและเลือกหัวหน้ากลุ่ม กระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความแตกต่างของสมาชิกในกลุ่ม และ สมาชิกแต่ละกลุ่มจะต้องแบ่งปันช่วยเหลือ และรับผิดชอบในการเรียนรู้ของสมาชิกกลุ่มทุกคน ผู้สอนจะประเมินพฤติกรรมผู้เรียนรายบุคคล แจกให้ผู้เรียนรับรู้ว่าผู้สอนจะสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน แต่ขอไม่บอกว่าจะสังเกตอะไรบ้าง และรับรองว่าจะไม่ละเมิดสิทธิ เสรีภาพของผู้เรียนแน่นอน

3. ผู้สอนแจ้งเป้าหมายการเรียนรู้ตามหลักสูตร โดยใช้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง เนื้อหาวิชา ประกอบการอธิบาย แนะนำวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้แผนผังความคิด เรื่อง กติกาการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบการอธิบาย ตำราความพร้อมของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม เช่น กลุ่มไหนยังไม่ได้หัวหน้ากลุ่ม ผู้สอนให้ใบงาน เรื่อง ขอบเขตของกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล ซึ่งเป็นหัวข้อสำหรับกิจกรรมการสืบค้นที่แต่ละกลุ่มจะต้องนำหัวข้อย่อยไปแบ่งให้สมาชิกในกลุ่ม ให้โอกาสผู้ที่เรียนอ่อนได้เลือกหัวข้อย่อยก่อน หรือจะเลือกหัวข้อตามความสนใจก็ได้ ทุกคนต้องมีบทบาทในการทำงานเพื่อให้งานกลุ่มสำเร็จ และปฏิบัติตามกติกาการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่ผู้เรียนช่วยกันกำหนดไว้ ผู้เรียนดูแผนผังความคิด เรื่อง กติกาการเรียนรู้แบบร่วมมือ อ่านบททวนวิธีการทำงานและมารยาทในการอยู่ร่วมผู้อื่น

(ขั้นที่ 2 การร่วมมือกันวางแผน)

4. ผู้เรียนแต่ละคนรับผิดชอบสืบค้นข้อมูลตามที่กลุ่มมอบหมาย กระตุ้นให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มวางแผนวิธีสืบค้นข้อมูล โดยเชื่อมโยงความรู้เดิมกับแผนผังความสัมพันธ์ เรื่อง อำนาจของกฎหมาย และแผนผังความสัมพันธ์ เรื่อง คนในประเทศไทย ผู้สอนแนะนำให้ผู้เรียนเขียนบันทึกข้อมูลที่สืบค้นได้ลงในสมุดบันทึก และกลุ่มควรตรวจสอบข้อมูลก่อนเขียนลงในใบงาน

(ขั้นที่ 3 การดำเนินการ)

5. ผู้เรียนแต่ละคนสืบค้นข้อมูลตามหัวข้อย่อยที่ตนรับผิดชอบ ผู้สอนแนะนำให้แต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้อาภิปรายร่วมกันในกลุ่มสมาชิกในกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล มีการช่วยเหลือและพึ่งพาอาศัยกัน มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีข้อตกลงร่วมกันของสมาชิกกลุ่ม และเมื่อได้คำตอบที่สมบูรณ์และทุกคนในกลุ่มเข้าใจตรงกัน จึงเขียนสรุปลงในใบงาน

(ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์)

6. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์และประเมินข้อมูลจากการทำใบงาน เพื่อวางแผนและสรุปผลการเรียนรู้ที่น่าสนใจ และแบ่งหน้าที่สำหรับการนำเสนอผลงาน ผู้สอนคิดแผนป้ายเกณฑ์การให้คะแนนประเมินการทำงานกลุ่มชี้แจงให้ผู้เรียนทุกกลุ่มได้รับรู้วิธีประเมินผล

(ขั้นที่ 5 การนำเสนอผลงาน)

7. ผู้เรียนนำเสนอผลงานกลุ่มหัวข้อย่อยที่หนึ่งที่ละกลุ่ม โดยผู้เรียนทั้งชั้นดูแผนผังความสัมพันธ์ เรื่อง อำนาจของกฎหมาย และแผนผังความสัมพันธ์ เรื่อง คนในประเทศไทย ประกอบการนำเสนอผลงาน เมื่อนำเสนอครบทุกกลุ่ม ผู้เรียนทั้งชั้นร่วมปรับแก้ไขและเพิ่มเติมข้อมูล ผู้เรียนนำเสนอผลงานกลุ่มหัวข้อย่อยที่สอง สาม และสี่ ด้วยวิธีเดียวกัน ผู้สอนให้กำลังใจด้วยการชมเชยทุกกลุ่ม และแนะนำการพัฒนาตน ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้

(ขั้นที่ 6 การประเมิน)

8. ผู้สอนประเมินการพัฒนาของผู้เรียน โดยใช้แบบประเมินการทำงานกลุ่ม แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคลเพื่อวัดการพัฒนาของผู้เรียนด้านทักษะ และคุณลักษณะ

สื่อการเรียนรู้ แผนผังโน้ตทัศน์ เรื่อง เนื้อหาวิชา

แผนผังความสัมพันธ์ เรื่อง คนในประเทศไทย

ใบงาน เรื่อง ขอบเขตของกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล

แผนผังความสัมพันธ์ เรื่อง อำนาจของกฎหมาย

แผนป้ายเกณฑ์การให้คะแนนประเมินการทำงานกลุ่ม

แผนผังความสัมพันธ์ เรื่อง คนในประเทศไทย

รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ส21101) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เรื่อง พลเมืองไทยอยู่อย่างพอเพียง

ใบงาน เรื่อง ขอบเขตของกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล

รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ส21101) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เรื่อง พลเมืองไทยอยู่อย่างพอเพียง

.....

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มกำหนดผู้รับผิดชอบและสืบค้นข้อมูลตามหัวข้อย่อยที่กำหนดว่าเกี่ยวข้องกับ
การคุ้มครองสิทธิของบุคคลหรือไม่ อย่างไร

หัวข้อย่อย (ผู้รับผิดชอบ)	อำนาจของกฎหมาย (การสืบค้น)	เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิ ของบุคคลอย่างไร (ความคิดเห็น)
รัฐธรรมนูญ		
พระราชบัญญัติ		
กฎกระทรวง		
กฎหมาย ท้องถิ่น		

การประเมินผลโดยผู้สอน

รายการประเมิน	พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ผลงานกลุ่ม	การนำเสนองานกลุ่ม
คะแนนเต็ม(4)			

แผนผังความสัมพันธ์ เรื่อง อำนาจของกฎหมาย

รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ส21101) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เรื่อง พลเมืองไทยอยู่อย่างพอเพียง

